

כדרך השערה אל הזקנים⁹: ברחוב אכין, לי מושבי, ענין גדולה, כי יכינו לו כסא ברחוב העיר, כאשר יעשו לשר העיר או לשופט, כי שם ישב לשפוט את העם⁹. ורש"י ז"ל מפרש, כאשר ברחוב אכין מושבי יראוני נערים ונחבאו ממני*: (יא) ועין ראתה ותעידני, גם ותאשרני*, כי השומע יאשר אותו והרואה יעיד באשרו, והנה כולם יאשרוהו בשמיעה או בראיה. או יהיה פירוש ותעידני כמו שיאמרו אני ראיתי את איוב, והכל יתאו אליו ויתפארו בראותם אותו: (יב) כי אמלט עני משוע, יתכן שהיה שופט או שהיה גדול ועצתו נשמעת במקומו: (יג) ולב אלמנה ארנן, בהיות הדין עמה: (יד) צדק לבשתי וילבשני, משפטי כמעיל וצניף אשר יכסו כל הגוף וגם הראש*. וילבשני שב אל הצדק, שיאמר רדפתי צדק ונמצא לי, וכמעיל וצניף שהם בגדים נקיים ונאים, כן היה משפטי טהור ונקי: (יח) אגוע, סבור שאמות בביתי עם בני ובנותי אחר שארבה ימים כחול הים: כי (יט) שרשי, היה פתוח אלי מים וטל ילין תמיד על קצירי ופארותי: והיה (כ) כבודי, מתחדש עמי בכל יום*. ואולי הכבוד רמז לנעורים, והוא כדרך תתחדש כנשר נעורכי¹⁰: וקשתי ביד תחליף, יאמר כי כאשר תהיה הקשת בידו, תחליף ידו כח ועצמה, מלשון וקוי ה' יחליפו כח¹¹: (כא) לי שמעו ויחלו, אשר שמעו לי, יחלו אלי וידמו לעצתי: (כב) ועלימו חטף מלתי, מן ולא תטיף על בית ישחק*. ואולי כולם מן נטפי מים¹², אך שמים נטפו¹³, כדרך יערוף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי¹⁴: (כד) אשחק אליהם לא יאמינו, מרוב מורא לא יאמינו כי להם אשחק: ואור פני לא יפילו, כאשר יפול אור פני המשחק בעיני רואיו: ואני (כה) אבחר, הדרך אשר ילכו בה¹⁵, ולא הם: כאשר אבליים ינחם, כי הוא ידבר והאבלים יעמדו חפויי ראש ויחרישו, וכן היו* מפני מוראי:

ל (א) ועתה שחקו עלי צעירי¹⁶ ממני וגו', יפליג ויתאונן בזה יותר מחליו ואבדון בניו וממונו. ועתה נגינתם הייתי¹, יאריך איוב ויפליג לאמר, כי ירעו לו אויביו הרשעים בשמחתם לרעתו לו וללעגם לו, כדרך וישמח עליך איוב², על כן יאמר בספר משלי הקדמונים³ שאלו לאיוב מה מצאת רע מכל הבא עליך, אמר שמחת אויבי לרעתי: (ב) גם כח ידיהם למה לי, יאמר כי היה מואס אבותם להיות מנהיגים כלבי צאנו, וגם כח ידיהם ומעשיהם לא היה חשוב אצלו כלום ולא ישית אותם במלאכתו, אעפ"י שהיו אנשי כח, כי ימאס אותם לחסרון דעתם עם זקנתם, כי עליהם אבדה הזקנה אשר בה הכח והנוי, יקרא* כלח, כאילו היה לח בימי נעוריו, ואינה נכרת במעשיהם*, והנם כנערים חסרי לב,

9 דברים כה, ז. *9 ע"פ שמות יח, יג. 10 תהלים קג, ח. 11 ישעיה מ, לא. 12 להלן לו, כז. 13 תהלים סח, ט. 14 דברים לב, ב. — בפירוש הראב"ע, ור' משה קמחי. 15 שמות יח, כ (מלכים א ח לו). 1 להלן פסוק ט. 2 איכה ב, יז. 3 עיין י. דוידזון, אוצר המשלים והפתגמים (הוצ' מוסד הרב קוק, ירושלים תשי"ז) משל 406: שאלו לאיוב: איזהו הכאב

כט (ז) ונחבאו ממני, כלומר לפי רש"י מתקשרים המלים, "ברחוב אכין מושבי" עם הפסוק דלקמן "ראוני נערים ונחבאו", כמבואר. ולפי ביאור הרמב"ן "ברחוב אכין מושבי" הוא ענין נפרד לעצמו. (יא) ותאשרני, כלומר מלת ותאשרני, דהיינו שיספר באושרו, מוסבת גם על הרואה אותו, כמו שמבאר. (יד) יכסו כל הגוף וגם הראש, "כמעיל וצניף היה מכסה אותי משפטי, המעיל מכסה כל הגוף, אך לא הראש, והצניף כסוי הראש, הנהו מכוסה כולו" (מפירוש ר' יוסף קמחי). (כ) כבודי מתחדש

עמי בכל יום. "כי כן דרך השרים הגדולים שהם מצליחים בכל אשר יעשו כי רבים צריכים להם, ועם זה הכבוד שלהם חדש בכל יום ויום" (כד הקמח — דף עג, א). (כב) ולא תטיף על בית ישחק, עמוס ז, טז. — ענין דיבור. אחר כך הוא מפרש שמלת תטיף היא ענין הזלה והתכה, כלומר שהיו הכל מיחלים לו כמטר. (כה) וכן היו, שומעים לו מפני מוראי. ל (ב) יקרא, הזקנה כלח, שהיא בכח הליחות של אדם. ואינה נכרת במעשיהם, מוסב למעלה, כלומר "היה מבזה זקנתם ויאמר כי אין